

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Tertius, Sive Exempla Divinae Irae, Per Opera Poenitentiae, Nobis
Leniendae - Per Quadragesimam Anno M. DC. XLVIII. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 4. Marci Guterry fidelitas tentata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48194)

ammi Sanctuarium Dei: Deus meus, pone illos ut rotam: & sicut stipulam ante faciem venti. Nam qui hodie in aulis sunt potentes, & summi, & exaltantur, ut cedrus Libani, repente, ut radij in rota, vertuntur, & fiunt imi, & transiunt, & ecce non erat. Quod videre fuit olim in Aman, in Achitophel, in Bellisario, in Seiano, in innumeris, qui fortunæ spectaculum fuere. Ut proinde ad finem istorum potiùs, quàm ad exaltationem sit respiciendum, sed in historia pergam.

III. Cessit Didacus de Haro, cum sorore sua Vyraca, & in Africam iuit, inter nigros homines infelix exulaturus. Non tamen ita cessit, ut non haberet animum redeundi, vel placato, vel sublato è viuis Alfonso. Quare cum castrum quoddam de Guiar dictum haberet, famã clarissimum, à situ loci, & munitione, quodammodo insuperabile, illud discedens nobili cuidam Hispano Marco Guterrio, (alij illum Guttherium nominant) in fidem tradidit, & etiam atque etiam comendauit. Ita ille in exilium profectus, regi crucem fixit. Experti sumus, his annis, quantum damnum toti prouinciæ afferat, etiam vnicum eiusmodi castrum. Luculentè id demonstrauit Hochenvvila, vnde eruptiones factæ non solum itinera infestauerunt, sed etiam omnes circumiacentes pagos & oppida, & arces tributarias fecerunt. Talis arx erat Guiar, regi in oculo spina, immo lancea. Delicata res est oculus, ne minimum quidem ferre potest puluisculum; quid non sentiet, si spina, immo lancea pungatur? Non poterat Alfonso pati, ut Didacus in regno suo nomen, ne dum arcem haberet, in quam tot prædæ conuehebantur. Itaque sicut, qui reliquo toto corpore est sanus, si vnicum adhuc vlcus sentit, quiescere non potest, donec rumpatur: ita neque rex potuit esse tranquillus, donec ea arce potiretur. Pro ea occupanda, omnem aleam censuit tentandam, lapidem omnem mouendum.

IV. Iam attendite diligenter, & discite omnes, quid vos, hoc tam turbulento tempore, vel facere, vel fugere par sit. Omnem Alfonso mouit lapidem, ut arce potiretur, consilijs itaque varijs usus est. In primis misit legatos ad Marcum Guterrium, qui arcem peterent sibi nomine regis tradi, ad quem titulo iustitiæ pertineret, tamquam bonum exulis, fisco addictum regio. Ibi tum patuit,

III.

ARX INIMICI
QUAM INUISA.

IV.
MARCI GUTERRII FIDELITAS TENAXA.

pacuit, quàm etiam belli ducibus sit necessarium, vt docti sint, vel doctos secum habeant. Sæpe enim incidunt casus, in quibus non secundùm animi impetum, aut hostis prætensionem, sed ex lege agendum est. Legatis igitur, jus regis obtendentibus respondit *Marcus*; Meminisse se, quibus rex ab *Vrraca* nouerca affectus sit iniurijs; quòd autem *Didacum de Haro*, herus suus, frater illius sit, non videri sibi causam sufficientem eius puniendi. *Vrracam* neque consilio, neque præsidio vmquam *Didaci* usam, in Infante regio persequendo. Solo igitur metu sororis ab exilio reducenda *Didacum* fratrem eius, cum illa è regno, atque arce sua eiectum esse. Quæ causã si valeret, multos fratres, ob sororum suarum delicta, innocenter perituros. Retulerunt regi responsum, tam cordatum, qui missi fuerant, irrita professione. Consilium igitur alterum excogitauerunt, decreueruntque, auro tentandum esse Castellana: oraculum Apollinis Pythij ad Philippum regem Macedonum fuisse, illum victoria positurum, si pugnaret hastis argenteis: Dictumque esse vetus Philippi eiusdem regis, Nullam tam esse munitam arcem, quæ capi non possit, si quidem a finis auro onustus in eam queat penetrare; plumbeis glandibus castra quati, aureis autem euertere. O aurum, quàm es proditionibus procurandis idoneum, quando etiam summi in bello vertices per te tentantur? Et vt à *Glabro* relatum est, quando *aureo pugillo etiam murus ferreus frangitur*. Mittuntur itaque iidem denovo legati, & *Marcum* ingentibus promissis aggrediuntur; addunt titulos, addunt honores; addunt officia ac dignitates, vnã cum pecunijs à rege largiendas. Hic interrogo non jam fortissimos atque honestissimos duces, non generosos milites, sed delicatulos illos, & cincinnatulos, vaneque instar puellarum pictos, & amictos iuuenes, qui non ab ordine inferiore, non ab experientia militari, sed à gynæceo, à colu & acu, per saltum, promoti sunt ad summos aut mediocimos belli honores; qui putant bellare, esse otiosi, ludere, potare, comessari, saltare, amare, scortari, venari, hostem declinare, amicos spoliare, qui non pro gloria vel Dei, vel sua pugnant: sed cum fortissimè agunt, sinunt, se à meretricibus morderi, aut in honorem earum ex earum calcis, aut matulis bibunt: hos interrogo, inquam, quid illi fecissent, in tali

Cic. lib. 1. of.
sic. Val. Max.
lib. 7. cap. 2.
Glabr. lib. 4.
rer. Germ. c. 5.

S. Hieron. in
ep. ad Theo-
dor. monach.

Pet. Blef. ep.
49.

occasione? Cũ S. Hieronymus scribat: *De cubiculo ad aciem, de umbra egrediens ad solem: corpus assuetum tunica, lorica onus non sustinet: capus opertum linteo, galeam recusat: mollem otio manum durus exasperat capulus: fortior autem miles ex confragoso venit.* Quis & Vegetij testimonio, *inutilis est omnino militia nutritus teneris, & delicijs assuetus.* Et Petrus Blef. *Hi sunt, ait, quorum testimonio laudari audis, in otio occupationes, in pace pradas, inter arma fugas, inter vina victorias, cũ sint in pratorijs leones, in procijs lepores.* Hi ergo tales, absente domino, præsente auro, quid facturi fuissent? An non respondissent; Herus meus abest, versatur in exilio; numquam est rediturus, numquam hanc arcem suam possessurus; immo neque visurus. Quid faciam? an regem differam? an legatos re infecta remittam? an meos subditos castellanos periculo obijciam? Scio, Dominus, si ipse adesset, arcem traderet. Itaque date mihi aurum, & accipite castrum. Hoc dixisset aliquis proditor, non ductor. Sed longè aliter respondit *Marcus Guterrius.* Quid ad me, cum tali legatione, venistis? quem me esse putatis? an Iudæ imitorem qui dominum suum pro mercede prodat? Apagite cum vestro auro: vos tales honores ac dignitates suscipite, quæ per scelus acquisitæ dedecus sunt, non decus. Ego fidem semel datam pluris facio, quàm omnes regis Hispaniæ opes. Plus vendit, quàm arcem, qui domino suo est infidelis. Nam vnà cum fide cælum amittit, & in omni potestate, nomen conseruat proditoris. His auditis legati, arma, exercitum, obsidionem, excidium, mortem minitantes, & extrema mala, discesserunt: quibus ille valedicens adiecit: Dicite regi vestro, me *Didaco* dexteram dedisse, vt eam ferro consecrarem. Pulchrius ornatur gladio, quàm auro dextera militis bello consecrata. Miles sacramento religatus, non capitur auro, nisi contra naturæ, & Dei legem, omnia humana ac diuina iura contemnat; finem suum vltimum, Conditorem, & Conditoris beneficia, immo & Redemptionem suam, Iudicem Deum, nihili faciat. Cũ igitur ego vel *Didaco* datam fidem nolim fallere, etiamsi mille mihi mortes forent patiendæ; Numinis amicitiam pro auro, immo pro toto mundo consemnam, & iram perfidus promerebor? Cum hoc responso legatos dimisit frementes,

Intelle-